

Tove Midtsundstad

Hvor mange har rett til AFP?

Tove Midtsundstad

Hvor mange har rett til AFP?

© Fafo 2004
ISSN 0804-5135

Hvor mange har rett til AFP?

Beregning av AFP-dekningen på ulike alderstrinn med basis i tall fra SSBs registerbaserte sysselsettingsstatistikk og data fra Felleskontoret for LO og NHO-ordningene.¹

1 Problemstilling

I ulike offentlig utredninger og i den offentlige debatt opererer en gjerne med en dekningsgrad for den avtalefestede pensjonsordningen (AFP) på 60 prosent (jf. bl.a. Pensjonskommissjonen 2002). Disse beregningene tar utgangspunkt i den samlede sysselsetting i bedrifter tilsluttet AFP-ordningen, uavhengig av alder. Hovedregelen er at samtlige ansatte er med i ordningen uavhengig av om de jobber heltid, deltid, er vikar, ekstrahjelp m.v.² Det er et vilkår for å få det offentlige tilskuddet at ingen diskrimineres. I tillegg må den enkelte tilfredstille visse individuelle krav.³ Vi vet imidlertid at næringstilknytning og arbeidsforhold for arbeidstakere under 25 år skiller seg fra det en finner hos eldre aldersklasser av lønnstakere, da innslaget av midlertidige jobber og ekstrajobber er stort blant de unge og de oftere jobber i næringer hvor en ikke er omfattet av tariffavtaler eller har AFP-ordning. Det kan slik sett tenkes at flere enn 60 prosent i de eldre årskull, reelt sett har rett til å gå av med AFP. Formålet med denne kartleggingen er å undersøke dette nærmere, og vi spør:

- 1) *Hvor stor andel har rett til AFP i ulike aldersklasser?*
- 2) *Er andel med rett til AFP høyere blant eldre enn blant yngre arbeidstakere, og er det ut fra dette grunn til å tro at dekningsgraden for AFP er høyere enn 60 prosent?*

I forlengelsen av dette vil vi også, med utgangspunkt i tall som viser endringer i sysselsetting i ulike næringer over tid, vurdere om det er rimelig å anta at dekningsgraden vil øke eller

¹ Jeg vil takke Torgeir A. Stokke og Tone Fløtten ved Fafø for henholdsvis innspill og kommentarer til utkast, og Per Otto Østereng ved Felleskontoret for LO-NHO-ordningene og SSB v/ Inge Aukrust for utkjøring av nødvendig tallmateriale.

² Unntaket er arbeidstakere med lavere pensjonsalder enn 67 år – særaldersgrense (men reglene om AFP kan også gjelde dem med særaldersgrense på 65 (og delvis også 63) år, under forutsetning av at en går av med pensjon etter fylte 62/63 år), arbeidstakere som ved avtale har forpliktet seg til å fratre før fylte 67 år – om avtalen er inngått tidligere enn 6 måneder før uttakstidspunktet for AFP og arbeidstakere som har rett til førtidspensjon etter tilsvarende eller bedre forsikringsbaserte ordninger.

³ For å ha rett til å gå av med AFP som 62-åring den enkelte arbeidstaker ha vært ansatt i bedriften i de siste 3 årene (forutsatt at denne er medlem av en AFP-ordning), eller ha vært tilsluttet AFP-ordningen de siste 5 år, på uttakstidspunktet for AFP ikke motta noen annen pensjon eller tilsvarende ytelser fra arbeidsgiveren eller dennes forsikringselskap, uten motsvarende arbeidsplikt, og ikke være forpliktet til, eller ha forpliktet seg til å fratre før fylte 67 år. I tillegg må den enkelte ha 10 års opptjening i folketrygden etter fylte 50 år og til og med året før uttaksår, ha en pensjongivende inntekt på årsbasis som overstiger grunnbeløpet + hatt en tilsvarende inntekt i året før uttaksåret og i de ti beste årene i perioden 1967 til og med året før uttaksåret ha hatt en gjennomsnittlig pensjongivende inntekt på to ganger Folketrygdens grunnbeløp (kr. 113 722 per mai 2003). Alle ansatte i bedrifter tilsluttet en AFP-ordning vil derfor ikke oppfylle de individuelle kravene for å kunne ta ut AFP som 62-åring.

reduseres på sikt. Dette gjør vi ved å se på data for yrkes- og næringstilhørighet på ulike alderstrinn i henholdsvis 1996 og 2002, samt data om trender i forskyvninger mellom næringer og sektorer.

Før vi foretar beregningene gjengir vi imidlertid kort de foreliggende anslagene for AFP-dekning, samt to survey-undersøkelser hvor en blant mer har kartlagt (beregnet) andelen med rett til AFP.

2 Litt om foreliggende beregninger og anslag

I følge tall fra Fellesordningene for LO-NHO er det 60 prosent av arbeidstakerne, eller 1 255 000, som i dag antas å ha AFP-rettigheter (<http://www.lo-nho-ordningene.no/afp/afpmars03/index-filer/frame.htm>). I Felleskontorets regnestykket inngår imidlertid ikke kommunale arbeidstakere som er dekket gjennom egne kommunale pensjonskasser eller gjennom forsikringsordninger i et av de private livselskapene (for eksempel Vital, Storebrand, Gjensidige).⁴ Anslag over antall arbeidstakere med rett til AFP etter LO-NHO-ordningen⁵ baserer seg dessuten på tall fra arbeidstakerregisteret, hvor det antas å være en underrapportering på fra 3 til 4 prosent innen de største områdene av privat sektor (se Stokke 1998). Stokke med flere (2003: 105) har i sine beregninger tatt hensyn til sistnevnte underrapportering og plussert på 20 000 arbeidstakere for LO-NHO-ordningen pluss en del andre grupper når de, med utgangspunkt i AFP-tallene, anslår tariffavtaledekningen å være 53 %. Da AFP-dekningen i privat sektor er noe lavere en tariffavtaledekningen kan vi anslå at 51-52 % av lønntakerne har en rett til AFP. Forsøker vi å beregne dekningsgraden for hele arbeidslivet, forutsatt en dekningsgrad på 51-52 prosent i privat sektor, og i tillegg legger til 70 000 for kommunal sektor,⁶ øker andelen arbeidstakere som har rett til AFP til rundt 70 prosent. Vi har da forutsatt en dekningsgrad for AFP på i utgangspunktet 100 prosent i offentlig sektor.

Ulike survey-undersøkelser har også kartlagt andelen med rett til AFP. Bowitz (2003: 28) finner at det er trefjerdedeler blant arbeidstakere mellom 55 og 65 år som sier de har rett til AFP eller annen førtidspensjonsordning. Da det er svært få virksomheter har egne bedriftsinterne førtidspensjonsordninger (Midtsundstad 2002), vil det i over nitti prosent av tilfellene dreie seg om AFP. Andelen baserer seg imidlertid bare på svar fra et representativt utvalg *arbeidstakere* mellom 55 og 65 år. Det vil si at AFP-pensjonerte mellom 62 og 65 år ikke telles med. Dekningsgraden for dem over 55 år må dermed antas å ligge enda noe høyere enn det denne undersøkelsen viser.

⁴ KLP omfatter i dag 361 kommuner og fylkeskommuner av ulik størrelse. Alle de store bykommunene har imidlertid egne kasser og et økende antall kommuner har nå sine pensjonsforsikringer i et privat livselskap (de siste tallene antyder at det gjelder om lag 70 kommuner).

⁵ Overenskomster innen LO/NHO-området Med i ordningen er arbeidstakere (både organiserte og uorganiserte) i: 1) medlemsbedrifter i NHO som har tariffavtale med et LO-forbund, 2) bedrifter som har tariffavtale direkte med et LO-forbund og 3) medlemsbedrifter i NHO som har tariffavtale med forbund utenfor LO, når AFP-ordningen er en del av avtalen. I tillegg kan LO og NHO samtykke i at andre tariffområder inkluderer AFP-ordningen i sine avtaler. De to største tariffområdene (privat sektor) utenfor LO/NHO-området som har fått anledning til å være med er: 1) arbeidsgiverforeningen HSH (Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon) og 2) arbeidstakerorganisasjonen - YS (Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund).

⁶ Den registerbaserte sysselsettingsstatistikken vi baserer de senere beregningene på (jf. vedlegg 2), setter imidlertid det totale antall ansatte i kommunal og fylkeskommunal forvaltning, samt kommunale foretak og forretningsdrift til rundt 470 000 personer – dvs. 70 000 flere enn i felleskontorets regnestykke.

I en Fafo-undersøkelse blant et representativt utvalg på 600 virksomheter (med mer enn 5 ansatte) i 1996, anslås dekningsgraden for AFP blant ansatte i privat sektor å være 54,8 prosent (Pedersen 2000). Tallene tilsvarer om lag den andelen vi anslo med utgangspunkt i Stokkes beregninger av tariffavtaledekningen (se over), og skulle dermed også kunne gi et anslag på 70 prosent dekning for arbeidslivet som helhet.

3 Data og metode

For å beregne AFP-dekningen etter alder må vi ha oversikt over totalt antall sysselsatte etter alder og antall med rett til AFP etter alder. Tall for det totale antall sysselsatte har vi i dette notatet fått fra SSBs registerbaserte sysselsettingsstatistikken for 4. kvartal 2002.⁷ Tallene gir en oversikt over antall lønntakere etter alder innen ulike sektorer (jf. vedlegg 2). Alder er regnet i fylte år ved utgangen av året.

Når det gjelder tall for antall arbeidstakere med rett til AFP⁸ har vi tatt utgangspunkt i tall fra Felleskontoret for LO-NHO-ordningene, som viser hvor mange arbeidstakere på ulike alderstrinn som omfattes av LOs og NHOs AFP-ordning (jf. vedlegg 2).^{9,10}

Ved beregning av AFP-dekningen i *offentlig sektor* (både nåværende og tidligere) har vi forutsatt at alle som i SSBs statistikk er sysselsatt innenfor følgende områder har rett til AFP: *kommunal forvaltning (næringskode 110), fylkeskommunal forvaltning (næringskode 510), statlig forvaltning (næringskode 550), statlig forretningsdrift og foretak og kommunal forretningsdrift og foretak*. Disse vil være omfattet av enten AFP-ordning innen det statlige tariffområdet som administreres av SPK, NAVOs AFP-ordning eller en av de kommunale AFP-ordningene.¹¹ Ettersom alle innenfor det statlige tariffområdet, det kommunale tariffområdet, NAVO-området og tidligere APO-området (nå del av HSH) har rett til AFP, har

⁷ Sysselsettingsstatistikken er en videreføring av arbeidstakerstatistikken, som første gang ble publisert i 1983. I forbindelse med utarbeidelse av FoB2001 ble arbeidstakerstatistikken utvidet til en fullstendig sysselsettingsstatistikk. Fra og med publiseringen av sysselsatte i 2001 inneholder statistikken både lønntakere og selvstendige, forutsatt at de har utført arbeid av en times varighet på referansetidspunktet eller var midlertidig fraværende fra slikt arbeid. Dette tilsvarer definisjonen av arbeid benyttet i Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) og nasjonalregnskapet. Antall sysselsatte i alt på landsnivå vil dermed være tilnærmet det samme i alle statistikkene.

Data fra den registerbaserte sysselsettingsstatistikken er basert på flere ulike registre. De viktigste er Rikstrygdeverkets (RTV) arbeidstakerregister, lønns. Og trekkoppgaveregisteret og selvangivelsesregisteret administrert av Skattedirektoratet, register over vernepliktige og sivilarbeidere fra henholdsvis Vernepliktsverket og Siviltjenesteadministrasjonen, og Enhetsregisteret/bedrifts- og foretaksregisteret. I tillegg nyttes supplerende data fra en rekke andre kilder: SOFA-søkerregisteret som gir data om arbeidsledige og personer på arbeidsmarkedstiltak, registre over ansatte i stat og i kommune, lønnsstatistikk for ansatte i privat sektor, sykefraværsregisteret m.v. Mer informasjon om statistikken finnes på SSBs nettsider (<http://www.ssb.no/regsystom.html>).

⁸ Per i dag finnes det fem omfattende AFP-ordninger: LOs og NHOs AFP-ordning, AFP-ordningen for statsansatte, Finansnærings AFP-ordning, AFP-ordningene for kommuneansatte (som varierer litt avhengig av om det er KLP, pensjonskasser eller private livselskaper som administrerer dem), NAVOs AFP-ordning (svært mange av NAVOs medlemmer er imidlertid medlemmer i SPKs, KLPs, LOs og NHOs ordning eller har egne kasser).

⁹ I disse beregningene har vi ikke tatt hensyn til underrapporteringen i arbeidstakerregisteret, da vi ikke vet hvordan disse 3-4 prosenten (20 000 lønntakerne) vil fordele seg etter alder.

¹⁰ I tillegg ønsker vi å inkludere tall som gir en oversikt over antall heltids sysselsatte på ulike alderstrinn innenfor bank- og forsikring. Vi har imidlertid utelatt disse fra beregningene i denne omgang. Dette har likevel marginal betydning, da antall sysselsatte innen disse næringene omfatter relativt få personer.

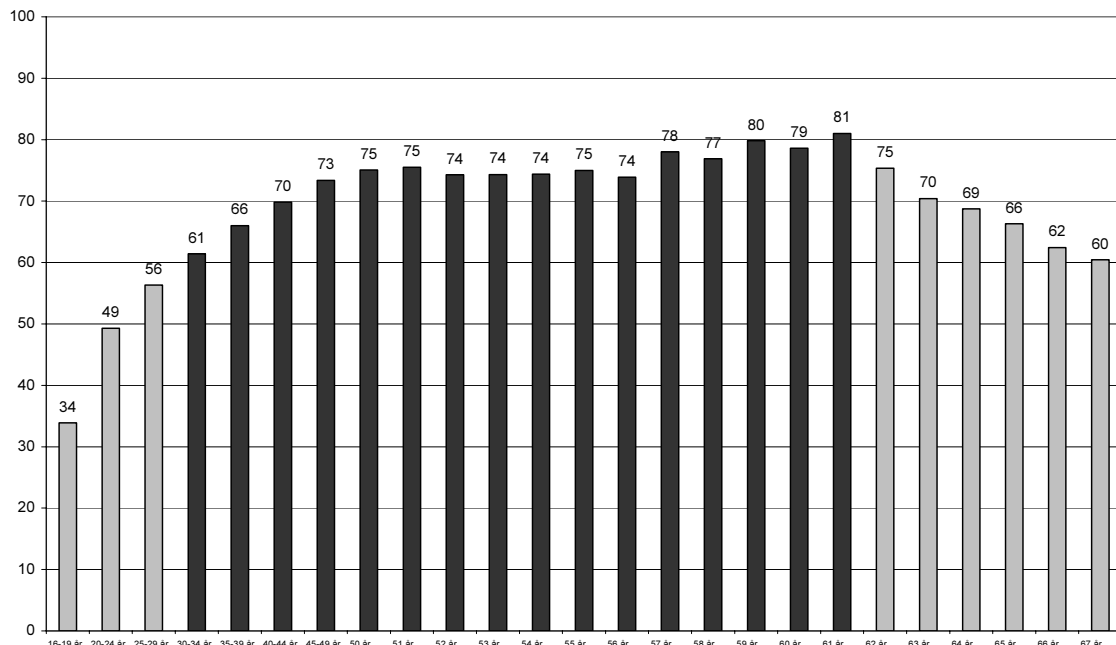
¹¹ Kommunene, kommunale foretak og virksomheter har enten sine ordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP), i en egen Pensjonskasse eller i et av de private livselskapene. Det gjelder også helseforetakene. Tidligere APO-området, som nå er en del av HSH kommer også inn under disse tallene for nåværende eller tidligere offentlig virksomhet.

vi for å forenkle satt AFP-dekningen lik 100 prosent innefor de ovenfor nevnte områdene (dvs. antall lønnstakere er lik antall potensielle rettighetshavere). For *privat sektor* (eksklusive nevnte sektorer innen NAVO, samt forretningsdrift og foretak innen kommunal sektor og staten, og det tidligere APO-området) har vi summert antallet med rett til AFP innenfor LOs og NHOs AFP-ordning og alle sysselsatte innen bank og forsikring.

4 Dekningsgrad etter alder

Beregninger med basis i den registerbaserte sysselsettingsstatistikken og tall fra Felleskontoret viser at dekningsgraden for arbeidstakere 16-67 år er 65 prosent (jf. tabell 1). Samtidig ser vi en stor variasjon i dekningsgrad avhengig av alder (jf. figur 1). Høyest er AFP-dekningen for arbeidstakere rett før fylte 62 år. Blant disse har drøyt åtte av ti omfattet av en AFP-ordning (jf. figur 1).¹²

Figur 1 Andelen arbeidstakere 16-67 år med rett til AFP etter alder - 2002. N=2 096 480.

Det kan imidlertid argumenteres for at det er rimelig å se bort fra arbeidstakere under 25 år og arbeidstakere 62 år og eldre, da førstnevnte gruppe har en særegne og aldersbestemt nærings- og yrkestilknytning, mens i sistnevnte gruppe ikke lenger vil omfatte så mange arbeidstakere med rett til AFP, da mange av disse alt har gått av med AFP (jf. avsnitt 5 under). Ekskluderer vi arbeidstakere under 25 år (som har en ”uvanlig” lav dekningsgrad) og lønnstakere over 61 år (hvor andelen som har rett til å gå av med AFP må antas å være lavere) fra gjennomsnittsberegningene øker dekningsgraden til 68 prosent (jf. tabell 1).

¹² Vi vet imidlertid hvor stor andel av disse som oppfyller de individuelle kravene til å ta ut AFP, men alle jobber innenfor et tariffområde som er dekket av en AFP-ordning.

Tabell 1 Antall og andel som jobber i en virksomhet som er medlem av en AFP-ordning innefor ulike alderskategorier. Basert på sysselsettingsdata fra 4. kvartal 2002 og tall fra Felleskontoret for LO-NHO-ordningen (se vedlegg 4).

Aldersgruppe	Antall sysselsatte	Antall sysselsatte som jobber i virksomheter med AFP-ordning	AFP-andel
16-67 år	2096480	1359671	65
25-67 år	1798116	1227804	68
25-61 år	1725744	1177825	68
30-67 år	1565459	1096719	70
30-61 år	1493087	1046740	70
35-61 år	1220302	879196	72
40-61 år	954083	703475	74
45-61 år	706104	530334	75
50-61 år	465837	353996	76
57-61 år	157622	123956	79

5 Næringstilknytning og yrkesaktivitet etter alder

Som antydnet innledningsvis er det stor forskjell når det gjelder ulike aldersgruppers næringstilknytning og yrkesaktivitet. Dette forklare i stor grad den lave AFP-dekningen blant de unge.

De som skiller seg merkbart ut er yrkesaktive under 25 år, som utgjør snaut 300 000 arbeidstakere. Blant unge er det, for det første, langt flere som oppgir at hovedaktiviteten ikke er yrkesaktivitet, men utdanning. Det gjelder, ikke overraskende, 60 prosent av ungdom under 20 år og 25 Prosent dem mellom 20 og 25 år. Svært mange under 25 år jobber også deltid. Hele 65,2 prosent av yrkesaktiv ungdom under 20 år og 39,7 prosent blant yrkesaktive 20-24-åringene, mens det gjelder drøyt en femtedel av arbeidstakere mellom 25 og 60 år (Næsheim og Lohne 2003:14).

Når det gjelder næringstilknytning etter alder har vi valgt å se på tre store og dominerende næringsområder, hvor trefjerdedeler av alle lønntakere jobber – 1) Industri, bygg og anlegg, vann- og kraftforsyning, oljeutvinning m.m. 2) Varehandel, hotell- og restaurant m.m., og 3) Offentlig sektor; her undervisning, helse- og sosialtjenester og offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring.¹³ Disse sysselsatte 4. kvartal 2002 henholdsvis 22 prosent, 18 prosent og 35 prosent av lønntakerne (jf. vedlegg 5).

Hovedandelen av lønntakerne under 30 år i 2002 er å finne innen varehandel og i hotell og restaurantnæringen. Det gjelder nesten halvparten av de yrkesaktive under 20 år, en tredjedel av dem fra 20 og 25 år og snaut en femtedel av de fra 25 til 30 år. Hos de øvrige aldersgruppene er det bare rundt en sjettedel som jobber innen dette området (jf. tabell 1 og 2 i vedlegg 5). Innen varehandel, som er organisert i HSH, har svært få rett til AFP. Bare drøyt 44 000 av ansatte innen HSH-området, er medlemmer av LO-NHOs AFP-ordning (Stokke 2003:104)., og disse utgjør kun 18 prosent av de sysselsatte innen varehandelen.¹⁴

¹³ Område 1) omfatter næringskode 10-45 i tabell 1 og 2 i vedlegg 5, dvs. at industrien og bygg og anlegg inkluderer oljesektoren, område 2) omfatter 50-55 og område 3) omfatter kode 75, 80 og 85.

¹⁴ Vi tar da utgangspunkt i sysselsettingsstatistikken som viser at næring 51 og 52 sysselsatte 247787 arbeidstakere 4. kvartal 2002 (jf. tabell 2 i vedlegg 5).

Ser vi på offentlig sektor er bildet det motsatte, her har alle i utgangspunktet rett til AFP og andelen lønnstakere er høyest blant de over 30 år. Kun en tidel lønnstakerne under 20 år jobber innefor offentlig virksomhet. Etter fylte 20 år øker andelen jevnt med alder, og utgjør en fjerdedel blant 20-25-åringene og en tredjedel blant 25-34-åringene. Blant lønnstakere over 34 år arbeider fire av ti i offentlig sektor (jf. tabell 1 og 2 i vedlegg 5). Når det gjelder andelen lønnstakere innen industri og bygg- og anlegg, hvor hovedandelen er tilsluttet LO-NHO-ordningen, ligger den samlet på 22 prosent av alle lønnstakere i 2002. Blant de under 30 år og de over 50 år jobber snaut en femtedel innen disse næringene, mens det gjelder en fjerdedel i de øvrige aldersklassene. Det er med andre ord ingen markerte forskjeller mellom aldersgruppene. En høy andel yngre i varehandel og en relativt lav andel unge i offentlig sektor bidrar derfor i stor grad til å forklare hvorfor AFP-dekningen er så mye lavere blant de yngste lønnstakerne enn de over 24 år.

Mellom de tre næringsområdene vi har kommentert spesielt var det relativt små forskyvninger i andel lønnstakere fra 1996 til 2002. Den beskrevne forskjellen i næringstilknytning etter alder finner vi både i 1996 og i 2002. Forskjellen etter alder synes derfor ikke primært å være et resultat av strukturendringer, men er heller et uttrykk for ulik næringstilpasning hos ulike aldersgrupper og/eller varierende arbeidskraftsetterspørsel etter ulike aldersgrupper i disse næringene (jf. vedlegg 5). Seks år er likevel ikke et spesielt langt tidsspenn når en skal studere og eventuelt fange opp pågående strukturendringer. Yngres tilknytning til varehandel synes imidlertid å være et mer varig fenomen, da ungdom gjerne etterspør deltidsjobber og dette i hovedsak tilbys innenfor dette området. Når det gjelder forskyvninger mellom offentlig sektor og industri/bygg og anlegg, som begge er AFP-områder, vil disse i seg selv ikke endre AFP-andelen.

Litteratur

Bowitz, Einar (2003), *Eldres avgang fra arbeidsstyrken*. Econ-rapport 2003-104. Oslo: Econ analyse.

Felleskontoret for LO og NHO ordningene

<http://www.lo-nho-ordningene.no/afp/afpmars03/index-filer/frame.htm>

Helge Nome Næsheim og Ylva Lohne (2003), *Kartlegging av bruken av deltid i arbeidslivet*. Rapport 2003/22. Oslo: SSB

Midtsundstad, Tove (2002), *AFP-pensjonisten : Sliten – eller frisk og arbeidsfør? En analyse av tidlig pensjonering og bruk av AFP i privat sektor*. Fafo-rapport 385. Oslo: fafo.

Pedersen, Axel W. (2000), *The coverage with occupational pension in Norway. Results from a survey of private sector companies*. Fafo-notat 2000:23. Oslo: Fafo.

Pensjonskommisjonens foreløpige rapport 2002.

Stokke, Torgeir Aarvaag (1998), "Hva vet vi om tariffavtaledekningen i Norge?" *Søkelys på arbeidsmarkedet*, vol. 15, nr. 2

Stokke, Torgeir Aarvaag, Eyje, Stein og Frøland, Hans Otto (2003), *Det kollektive arbeidslivet. Organisasjoner, tariffavtaler, lønnsoppgjør og inntektspolitikk*. Oslo: Universitetsforlaget.

Hvor mange arbeidstakere er omfattet av AFP - totalt

5 Ulike AFP-ordninger

LO/NHO-området	ca. 550.000
Arbeidsgiverforeningen NAVO	ca. 25.000
Bank/Forsikring	ca. 30.000
Kommunal Landspensjonskasse(KLP)	ca. 400.000
Statens Pensjonskasse(SPK)	ca. 250.000
Arbeidstakere med AFP-rettigheter	ca. 1.255.000

Innebærer at vel 60 % av arbeidstakerne er dekket av en AFP-ordning

Kilde: Felleskontoret for LO-NHO-ordningene.

Vedlegg 2 - Antall lønnstakere etter alder i ulike sektorer, 4. kvartal 2002

Alder	I alt	110 Statlig forvaltning 1)	510 Fylkes- kommunal forvaltning	550 Kommunal forvaltning	Statlig forretn.drift og foretak	Kommunal forretn.drift og foretak	Privat
16-74 år	2115000	242131	42744	389751	88331	35790	1316253
16-19 år	98549	3749	461	6834	2225	640	84640
20-24 år	199815	16983	918	26425	4691	1761	149037
25-29 år	232657	24616	1877	35846	8061	2304	159953
30-34 år	272785	29924	3605	46159	10584	3690	178823
35-39 år	266219	30548	4365	45349	12601	4636	168720
40-44 år	247979	30205	4955	48486	13224	4937	146172
45-49 år	240267	31819	6606	53742	12456	5203	130441
50 år	45695	6192	1472	10743	2220	1050	24018
51 år	43334	5711	1468	10223	2096	930	22906
52 år	43777	5787	1464	10197	2110	1010	23209
53 år	43413	5810	1512	9891	2070	1054	23076
54 år	43462	5746	1612	9950	1961	1047	23146
55 år	43760	5869	1648	10090	1994	1068	23091
56 år	44774	6081	1619	10068	2062	1085	23859
57 år	39362	5244	1478	8795	1892	940	21013
58 år	36902	5022	1379	8310	1741	855	19595
59 år	31556	4345	1181	7130	1515	744	16641
60 år	27361	3644	1119	6378	1258	620	14342
61 år	22441	2943	872	5267	987	537	11835
62 år	18940	2489	736	4601	698	399	10017
63 år	15644	2170	613	3619	545	326	8371
64 år	12924	1779	513	2933	399	257	7043
65 år	10380	1457	371	2166	328	193	5865
66 år	8645	1128	290	1828	220	150	5029
67 år	5839	741	179	1213	123	110	3473
68-74 år	18520	2129	431	3508	270	244	11938

1) Inkluderer også sektor 150 Norges Bank og 190 Statlige låneinstitusjoner

Kilde: SSB (spesialbestilt tabell fra Sysselsettingsstatistikken 4. kvartal 2002)

Vedlegg 3 – Antall med arbeidstakere tilknyttet LOs og NHOs AFP-ordning

<u>Alder</u>	<u>Antall personer</u>	<u>Antall kvinner</u>	<u>Antall menn</u>
15 år	1414	439	975
16 år	2239	897	1342
17 år	3297	1542	1755
18 år	5692	2407	3285
19 år	8265	3327	4938
20 år	8792	3482	5310
21 år	9104	3569	5535
22 år	9555	3495	6060
23 år	9737	3370	6367
24 år	9999	3260	6739
25 år	9904	3242	6662
26 år	10018	3287	6731
27 år	10697	3529	7168
28 år	11440	3712	7728
29 år	12322	3870	8452
30 år	12883	4160	8723
31 år	13570	4278	9292
32 år	14198	4606	9592
33 år	14019	4301	9718
34 år	14912	4639	10273
35 år	14948	4807	10141
36 år	14750	4682	10068
37 år	15084	4759	10325
38 år	14951	4713	10238
39 år	14489	4513	9976
40 år	14093	4423	9670
41 år	13546	4265	9281
42 år	13384	4158	9226
43 år	13068	4001	9067
44 år	13243	3946	9297
45 år	12990	3937	9053
46 år	12637	3849	8788
47 år	12743	3787	8956
48 år	12315	3611	8704
49 år	11827	3493	8334
50 år	11826	3500	8326
51 år	11487	3330	8157
52 år	11151	3337	7814
53 år	11227	3354	7873
54 år	11317	3434	7883
55 år	11452	3401	8051
56 år	11570	3400	8170
57 år	11756	3415	8341
58 år	10461	3074	7387
59 år	9780	2832	6948
60 år	7989	2257	5732
61 år	7074	2068	5006
62 år	4849	1486	3363
63 år	3341	1079	2262
64 år	2603	836	1767
65 år	1968	656	1312
66 år	1480	508	972
67 år	864	294	570

68 år	449	169	280
69 år	337	113	224
70 år	257	94	163
71 år	186	61	125
72 år	175	61	114
73 år	100	33	67
74 år	83	26	57
75 år	69	15	54
76 år	48	16	32
77 år	34	8	26
78 år	25	9	16
Samlet	540083	171222	368861

Kilde: Felleskontoret for LO-NHO-ordningene (spesialbestilt tabell).

Vedlegg 4 – Andel med rett til AFP på ulike alderstrinn.

Andelene er beregnet med utgangspunkt i tall fra tabellene i vedlegg 2 og 3.

Aldersgruppe	Antall lønnstakere	Antall lønnstakere i totalt privat sektor	Antall lømmstakere i offentlig sektor og NHOs (inkl. NAVO)	Antall med rett til AFP i LOs ordning	Antall med rett i bank og forsikring ¹⁵	Antall lønnstakere med rett til AFP totalt	
16-19 år		98549	84640	13909	19493	0	33402
20-24 år		199815	149037	50778	47187	500	98465
25-29 år		232657	159953	72704	54381	4000	131085
30-34 år		272785	178823	93962	69582	4000	167544
35-39 år		266219	168720	97499	74222	4000	175721
40-44 år		247979	146172	101807	67334	4000	173141
45-49 år		240267	130441	109826	62512	4000	176338
50 år		45695	24018	21677	11826	800	34303
51 år		43334	22906	20428	11487	800	32715
52 år		43777	23209	20568	11151	800	32519
53 år		43413	23076	20337	11227	700	32264
54 år		43462	23146	20316	11317	700	32333
55 år		43760	23091	20669	11452	700	32821
56 år		44774	23859	20915	11570	600	33085
57 år		39362	21013	18349	11756	600	30705
58 år		36902	19595	17307	10461	600	28368
59 år		31556	16641	14915	9780	500	25195
60 år		27361	14342	13019	7989	500	21508
61 år		22441	11835	10606	7074	500	18180
62 år		18940	10017	8923	4849	500	14272
63 år		15644	8371	7273	3341	400	11014
64 år		12924	7043	5881	2603	400	8884
65 år		10380	5865	4515	1968	400	6883
66 år		8645	5029	3616	1480	300	5396
67 år		5839	3473	2366	864	300	3530
50-61 år		465837	246731	219106	127090	7800	353996
62-67 år		538209	286529	251680	142195	10100	403975
16-67 år		2096480	1304315	792165	536906	30600	1359671
16-67 år		2096480	1304315	792165	536906	30000	1359671
25-67 år		1798116					1227804
25-61 år		1725744					1177825
30-67 år		1565459					1096719
30-61 år		1493087					1046740
35-67 år		1292674					929175
35-61 år		1220302					879196
40-67 år		1026455					753454
40-61 år		954083					703475
45-61 år		706104					530334
50-61 år		465837					353996
57-61 år		157622					123956

Kilde: SSB, Felleskontoret for LO-NHO-ordningene og Fafos beregninger.

¹⁵ Da vi ikke har hatt tilgang på faktisk antall lønnstakere innen Bank og forsikring etter alder har vi tatt utgangspunkt i det totale antallet med rett til AFP innen bank og forsikringsområdet – anslått til 30 000 i Felleskontorets statistikk – og fordelt disse forholdsmessig etter alder. Ved fordelingen har vi sett på aldersfordelingen innen næringsområde 65 og 66 i SSBs sysselsetningsstatistikk.

Vedlegg 5 - Næringstilknytning etter alder. 4. kvartal 1996 og 4. kvartal 2002.

Tabell 1. Antall lønnstakere i ulike næringer etter alder, 4. kvartal 1996. SSBs sysselsettingsstatistikk

Næring	Alder												
	I alt	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-61 år	62-67 år	68-74 år
I alt	1831500	51840	166294	234977	240822	2E+05	233775	226482	200193	99999	34265	67607	10636
00 Uoppgitt.....	13408	445	1429	1652	1693	1587	1573	1536	1433	752	267	584	189
01 Jordbruk, jakt og viltstell.....	24461	3697	5176	3342	2353	1645	1358	1158	1184	969	517	1770	1106
02 Skogbruk.....	2578	95	244	268	282	325	292	276	261	188	82	195	40
05 Fiske og fangst.....	6040	241	809	1043	849	706	665	595	510	243	69	165	54
10 Bryting av kull, utvinning av torv....	285	-	12	27	38	45	55	42	44	12	1	3	-
11 Utvinning av råolje og naturgass.....	23335	69	464	1794	3417	4461	4487	3793	2915	1006	213	247	43
13 Bryting av metallholdig malm.....	871	4	17	69	98	107	122	121	144	82	21	45	1
14 Bergverksdrift ellers.....	3019	47	211	326	455	419	368	370	355	183	72	139	16
15 Næringsmiddel- og drikkevareindustri..	54796	2067	6699	8339	7496	6567	5773	5767	5085	2785	1058	2099	233
16 Tobakksindustri.....	567	2	14	41	88	100	76	75	78	35	16	29	1
17 Tekstilindustri.....	4784	75	365	575	604	542	547	563	610	326	145	309	38
18 Bekledningsindustri.....	2583	24	151	241	268	297	327	389	386	185	65	156	24
19 Lær- og lærvareindustri.....	798	16	80	105	113	92	81	85	99	45	18	38	9
20 Trelast- og trevareindustri.....	15421	364	1444	2175	2132	1890	1822	1828	1571	875	327	626	87
21 Treforedling.....	9598	109	496	1120	1356	1260	1245	1228	1245	676	269	408	17
22 Forlag og grafisk industri.....	27629	1101	1762	3418	3910	3232	3666	3533	3281	1593	480	935	129
23 Oljeraffinering.....	1598	36	82	151	190	184	253	234	253	115	32	32	-
24 Kjemisk industri.....	15953	147	826	1845	2213	2284	2175	2034	1983	1079	409	583	29
25 Gummivare- og plastindustri.....	6802	116	582	939	960	873	855	857	757	348	132	242	22
26 Mineralproduktindustri.....	9655	193	704	1126	1384	1312	1194	1210	1131	595	219	366	28
27 Metallindustri.....	15080	190	884	1630	2143	2148	1935	1896	1882	1127	398	481	17
28 Metallvareindustri.....	17690	460	1962	2601	2505	2111	2055	1982	1827	885	314	615	76
29 Maskinvareindustri.....	24166	506	2067	3185	3271	3015	2864	2976	2849	1500	531	861	86
30 Data- og kontorutrustningsindustri....	797	8	68	119	152	129	67	95	82	31	8	18	-
31 Elektronisk industri.....	10387	162	705	1268	1411	1380	1322	1307	1269	668	303	423	23
32 Radio- og fjernsynsindustri.....	4838	41	288	820	884	680	586	585	431	236	84	141	10
33 Instrumentverkstedindustri.....	5116	32	324	804	881	791	715	582	512	196	74	137	22
34 Motorkjøretøyindustri.....	4776	99	589	815	728	614	514	521	444	204	70	112	7
35 Annen transportmiddelindustri.....	36161	789	3286	5291	5587	4868	4515	4155	3700	1723	612	968	62
36 Møbelindustri og annen industri.....	13429	340	1410	1884	1752	1582	1563	1545	1403	722	298	635	69
37 Gjenvinning	1176	21	87	142	156	150	146	181	144	68	25	32	6
40 Kraftforsyning	18928	259	791	1579	2445	2595	2677	2749	2427	1366	567	1074	59
41 Vannforsyning	651	5	16	38	51	81	93	106	102	65	19	40	13
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	100697	3142	11471	15821	14963	12679	11484	11223	9118	4459	1624	2949	392
50 Motorkjøretøyjenester	43559	2202	6952	6901	6187	5164	4264	4341	3659	1630	508	1048	188
51 Agentur- og engrosshandel	97964	1414	6450	13459	15091	13759	12199	11995	10996	5076	1653	3493	674
52 Detaljhandel og reparasjon av varer ..	137079	11448	25080	19301	13866	12438	12218	13116	12565	6571	2390	5105	1141
55 Hotell- og restaurantvirksomhet	61409	6429	14686	11287	7560	5476	4249	3912	3501	1710	587	1203	262
60 Landtransport og rørtransport	45912	442	3455	6485	7043	6820	6420	5508	4695	2153	744	1334	167
61 Sjøtransport	20635	429	1414	2165	2219	2564	2486	2816	3216	1657	396	582	64
62 Lufttransport	9512	39	626	1062	1794	1641	1405	1255	931	380	99	137	10
63 Tjenester tilknyttet transport	22689	431	1723	3220	3218	2881	2832	2771	2605	1227	405	847	118
64 Post og telekommunikasjoner	45388	3290	3136	4307	6199	7432	6292	5116	4555	2322	610	1154	175
65 Finansiell tjenesteyting	32321	77	486	1882	4912	5717	5387	5181	4487	2039	493	905	69
66 Forsikring og pensjonsfond	11392	32	208	965	1816	1690	1565	1712	1633	843	233	358	32
67 Hjelpevirks. finansiell tj. yting	2214	16	106	385	440	366	262	215	219	77	31	60	15
70 Eiendomsdrift	12731	298	812	1383	1581	1448	1466	1560	1507	848	360	894	368
71 Utleievirksomhet, mask. og utstyr	4173	131	603	802	752	551	432	358	294	103	35	57	20
72 Databehandlingsvirksomhet	15154	63	750	2421	2932	2929	2332	1743	1238	385	69	117	5
73 Forskning og utviklingsarbeid	9865	34	187	1063	1518	1489	1477	1421	1198	559	220	476	64
74 Annen forretningsm. tjenesteyting	100189	2188	10464	16653	15859	13192	11965	11021	8837	4100	1289	2774	558

80	Undervisning	174352	1186	5414	14957	20469	19042	20763	25328	26913	19653	5329	8037	619
85	Helse- og sosialtjenester	364818	5395	26399	39180	45773	46069	48624	51364	43752	26624	7445	12499	2163
90	Kloakk- og renovasjonsvirksomhet	6352	136	360	562	849	884	833	817	763	557	129	227	41
91	Interesseorganisasjoner	18855	236	635	1267	1986	2135	2286	2593	2698	2053	690	1295	317
92	Kulturell tjenesteyting og sport	26980	1142	2031	3091	3710	3418	2975	2979	2892	2066	637	1098	262
93	Annen personlig tjenesteyting	14798	1463	2877	2367	2410	1726	1168	886	810	478	134	248	63
95	Lønnet husarbeid	1422	93	336	226	109	96	89	82	83	72	28	110	77
99	Internasj. org.	133	-	2	20	18	19	10	8	17	22	6	3	-

Tabell 2. Antall lønntakere i ulike næringer etter alder, 4. kvartal 2002. SSBs sysselsettingsstatistikk

Næring	I alt		Alder										
	16-74 år	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-61 år	62-67 år	68-74 år
I alt	2E+06	70726	156183	208323	255788	255470	241281	235261	215960	149361	39435	63332	10641
00 Uoppgitt.....	1029	38	69	104	133	155	127	113	88	72	23	60	28
01 Jordbruk, jakt og viltstell.....	17405	2570	2483	1797	1759	1568	1207	1160	1019	876	406	1367	973
02 Skogbruk.....	2275	53	122	173	241	306	289	307	248	212	76	147	32
05 Fiske og fangst.....	5295	173	412	644	854	801	688	587	467	273	83	161	40
10 Bryting av kull, utvinning av torv....	245	3	25	41	31	30	32	25	37	13	4	2	-
11 Utvinning av råolje og naturgass.....	27881	271	626	2207	3996	4641	4776	4541	3481	2032	237	239	5
13 Bryting av metallholdig malm.....	365	5	17	32	38	50	49	65	47	36	8	6	-
14 Bergverksdrift ellers.....	3107	43	157	240	399	462	442	402	395	266	81	116	19
15 Næringsmiddel- og drikkevareindustri..	50815	2044	4747	5530	7202	7094	6230	5520	5066	3538	1031	1351	180
16 Tobakksindustri.....	458	4	16	9	35	71	86	75	63	49	13	19	-
17 Tekstilindustri.....	4232	62	179	328	531	620	576	521	514	404	115	217	30
18 Bekledningsindustri.....	1169	11	34	55	127	151	158	137	166	153	48	77	12
19 Lær- og lærvareindustri.....	372	10	29	21	44	48	59	43	37	38	8	18	4
20 Trelast- og trevareindustri.....	14148	303	902	1307	1877	1991	1840	1770	1731	1140	332	484	86
21 Treforedling.....	8050	140	390	534	906	1178	1110	1107	1062	865	201	232	11
22 Forlag og grafisk industri.....	26634	1135	1273	2624	3526	3677	3112	3227	3290	2330	662	836	162
23 Oljeraffinering.....	1032	36	50	78	104	143	128	149	152	126	14	23	1
24 Kjemisk industri.....	15837	231	668	1243	2047	2375	2379	2274	1977	1477	313	369	17
25 Gummivare- og plastindustri.....	5695	89	344	523	795	859	777	684	641	481	142	186	21
26 Mineralproduktindustri.....	9639	160	526	861	1206	1402	1376	1269	1127	891	213	298	27
27 Metallindustri.....	12836	211	791	1011	1523	1839	1922	1710	1578	1237	291	245	16
28 Metallvareindustri.....	18947	429	1385	2076	2631	2737	2267	2174	2014	1602	400	609	74
29 Maskinvareindustri.....	22402	474	1382	2391	3157	3254	2862	2600	2465	1879	530	726	72
30 Data- og kontorutrustningsindustri....	368	1	8	39	45	65	70	30	33	38	15	10	-
31 Elektronisk industri.....	7830	89	370	678	1060	1194	1104	968	962	729	191	224	17
32 Radio- og fjernsynsindustri.....	5065	31	138	625	907	839	703	609	542	342	92	103	3
33 Instrumentverktøindustri.....	6333	72	241	680	1032	1137	972	823	567	408	87	163	19
34 Motorkjøretøyindustri.....	5497	119	473	689	906	850	648	562	542	397	95	91	4
35 Annen transportmiddelindustri.....	32479	696	2137	3235	4659	5074	4382	4069	3596	2398	624	715	60
36 Møbelindustri og annen industri.....	10999	217	590	1073	1540	1545	1397	1290	1309	950	244	429	69
37 Gjenvinning.....	1128	25	83	150	194	157	137	121	114	77	16	24	5
40 Kraftforsyning.....	14133	205	375	602	1306	2111	2182	2154	2194	1619	374	400	19
41 Vannforsyning.....	1173	8	9	32	86	143	176	173	208	172	48	68	11
45 Bygge- og anleggsvirksomhet.....	126214	5700	14072	13452	17400	17320	15606	13963	12365	7861	2029	3139	539
50 Motorkjøretøy tjenester.....	48754	4328	7014	6098	6528	6233	5151	4114	3794	2641	603	1084	204
51 Agentur- og engroschandelen.....	95827	1463	4719	10159	14970	15010	12810	11075	9954	7500	1969	3214	559
52 Detaljhandel og reparasjon av varer ..	151960	21448	27117	17359	16950	13980	12327	11608	11468	8799	2415	4534	1026
55 Hotell- og restaurertjenestevirksomhet	62189	8881	13155	9591	7640	6143	4719	3876	3218	2178	684	1122	270
60 Landtransport og rørrtransport.....	45209	444	2916	4857	5891	6439	6162	6096	5167	3527	859	1364	245
61 Sjøtransport.....	21356	669	1520	2294	2375	2298	2515	2552	2666	2310	522	757	99
62 Lufttransport.....	11302	40	486	1465	1735	2036	1779	1400	1105	668	119	171	15
63 Tjenester tilknyttet transport.....	26789	287	1413	3182	3795	3871	3469	3269	2904	2215	554	951	157
64 Post og telekommunikasjoner.....	37631	1499	3019	4098	4695	5191	5620	4703	3774	2526	642	839	125
65 Finansiell tjenesteyting.....	31012	47	558	2367	2886	4510	5260	4819	4608	3263	733	718	39
66 Forsikring og pensjonsfond.....	8367	10	121	738	1102	1336	1242	1039	1129	869	209	272	15
67 Hjelpevirks. finansiell tj. yting.....	5189	25	212	765	963	880	745	538	437	314	71	113	17
70 Eiendomsdrift.....	18236	341	854	1829	2330	2454	2225	2162	2086	1570	508	1049	367
71 Utleievirksomhet, mask. og utstyr.....	4973	255	723	735	751	693	557	430	337	221	57	117	23
72 Databehandlingsvirksomhet.....	31934	294	1218	5506	6648	5700	4726	3384	2230	1188	240	327	19
73 Forskning og utviklingsarbeid.....	10968	41	142	1082	1604	1725	1588	1461	1356	909	252	419	55
74 Annen forretningsm. tjenesteyting.....	133741	3897	11783	18881	20666	19151	15518	13868	12322	8189	2045	3876	809
75 Off. adm. og forsvar, sosialforsikr. ...	139081	1448	6036	10584	16638	18544	18251	19588	19380	13968	3509	5734	499
80 Undervisning.....	174352	1186	5414	14957	20469	19042	20763	25328	26913	19653	5329	8037	619
85 Helse- og sosialtjenester.....	364818	5395	26399	39180	45773	46069	48624	51364	43752	26624	7445	12499	2163
90 Kloakk- og renovasjonsvirksomhet.....	6352	136	360	562	849	884	833	817	763	557	129	227	41
91 Interesseorganisasjoner.....	18855	236	635	1267	1986	2135	2286	2593	2698	2053	690	1295	317
92 Kulturell tjenesteyting og sport.....	26980	1142	2031	3091	3710	3418	2975	2979	2892	2066	637	1098	262
93 Annen personlig tjenesteyting.....	14798	1463	2877	2367	2410	1726	1168	886	810	478	134	248	63
95 Lønnet husarbeid.....	1422	93	336	226	109	96	89	82	83	72	28	110	77
99 Internasj. org.	133	-	2	20	18	19	10	8	17	22	6	3	-

Hvor mange har rett til AFP?

Borggata 2B/Postboks 2947 Tøyen
N-0608 Oslo
www.fafo.no

Fafo-notat 2004:04
Bestillingsnummer 728
ISSN 0804-5135